

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po południu wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 ct., poza 7 ct.
Biuro Redakcyi i Administracyi Ul. Czarneckiego 18.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct.
W miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, dwiuroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwszy 75 ct. drugi 80 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct. kilkorsze po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

Zaproszenie do przedpłaty.

Za Sierpień pocztą 1 zł. 35 ct., w miejscu 1 zł.

Na Gazetę z Przewodnikiem,

Za Sierpień pocztą 1 zł. 65 ct., w miejscu 1 zł. 30 ct.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

C. k. krajowa Rada szkolna zamianowała nauczyciela w Siedliskach Edwarda Pałaszewskiego rzeczywistym nauczycielem drugim szkoły etatowej w Lisku, i tymczasowego nauczyciela szkoły etatowej w Lutowiskach Józefa Górskiego rzeczywistym nauczycielem tejże szkoły.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, dnia 7. sierpnia.

Wiener Abendpost pisze o zgonie ś. p. Namiestnika, hr. Gołuchowskiego:

„Dziś złożone zostaną we Lwowie zwłoki JE. namiestnika hr. Gołuchowskiego do grobu, a tak skończyło się życie poświęcone najwierniejszemu spełnianiu obowiązków człowieka, głowy rodziny, urzędnika państwa. Zanadto znany jest pełen znaczenia przebieg życia tego męża stanu, za nadto upłata się on z historią ojczyzną ostatnich dziesiątek lat, abyśmy potrzebowali wdawać się na tem miejscu w szczegóły.

Znakomite zdolności, niez mordowana pilność, niezwykła biegłość w prowadzeniu spraw, charakterystyczny czynność hr. Gołuchowskiego w początkach jego działania, jako urzędnika. Kiedy zaufanie i łaska Monarchy powołały go, aby na najwyższych stanowiskach, jako minister i ponownie jako namiestnik w jednym z najważniejszych krajów monarchii, wywierał wpływ swój na losy państwa,

czyli to z energią, nie lękającą się żadnej trudności i z niez morderowaną usilnością popierania tego, co uważał za pożyteczne dla dobra kraju. Umiał z tem pogodzić ustawiczną miłość do swego szczerpu ludowego, do swego kraju rodzinnego. Wszystko to jednak prześcigała w nim najwierniejsza przychylność do swego Cesarza, do Najwyższej dynastji.

Dlatego też przy jego zgonie ubolewa naród nad stratą najlepszego syna, kraj rodzinny w długoletniej czynności wypróbowanego bezpośredniego kierownika swej administracyi, monarchia jednego z najwierniejszych sług swoich. Dlatego nawet przy zgonie okazaniem zostanie zmarłemu mężowi stanu wysokie wyszczególnienie, albowiem w skutek najwyższego rozkazu obecnym będzie na pogrzebie adjutant jeneralny Jego c. k. apost. Mości fmp. bar. Mondel, dlatego znajdzie się przy trumnie zgasłego Jego Excelencya minister spraw wewnętrznych bar. Lasser.“

Dwadzieścia sądów pierwszej instancyi zwinęło węgierskie ministerstwo, a wkrótce podobny los spotkać ma jeszcze sporą liczbę takich sądów. W obec tak częstych w Austrii utyskiwań na małą liczbę sądów w stosunku do ludności, wiadomość ta byłaby zdumiewającą zagadką, gdyby dzienniki węgierskie nie pospieszyły z objaśnieniami, które rzecz całą przedstawiają jako środek zaoszczędzenia kilkudziesięciu tysięcy kosztem wymiaru sprawiedliwości, lecz jako kategoryczny warunek uporządkowania sądownictwa. Faktem jest, że nadto wysoka liczba sądów pierwszej instancyi i skomplikowany rozkład ich okręgów nie przyczyniał się bynajmniej do rozwoju sądownictwa, lecz owszem wywołał mnóstwo kolizyj utrudniających spieszny i prawidłowy wymiar sprawiedliwości. Nie było to wcale pożytecznem ani pożądanem, jeżeli np. Buda, połączona obecnie z Pesztem w jedną gminę miejską, podzieloną była na dwa małe okręgi sądowe. Ale nie można zu-

pełnie pomijać także i kwestyi finansowej, bo choć ona nie odgrywała tutaj głównej roli, była przecież pobudką naglącą do pospiechu. Gdyby nie dzisiejsze trudności finansowe, rząd węgierski może nie tak spieszenie dokonałby redukcji sądów, która mimo uznanej potrzeby miała zawsze wielu przeciwników a nawet ganioną była przez niejedną wysoką powagę na polu sądownictwa. Znosząc tyle niepotrzebnych sądów rząd sprawia budżetowi ulgę, jak na dzisiejsze smutne czasy wcale znaczną, a co ważniejszą zyskuje środki materyalne do niezbędnych ulepszeń w administracyi publicznej. W tym dziele bowiem żadna oszczędność nie jest możliwą a natomiast wiele luk wymaga spiesznej i stanowczej naprawy. Jedną z nich, odbijającą się niekorzystnie na stosunkach bezpieczeństwa publicznego wypełnioną będzie w najbliższej przyszłości ustawą o politycy państwowej.

Uwięzienie redaktorów *Frankfurter Zeitung* za to, że nie chcieli wymienić autora artykułu sądownie inkryminowanego, sprawiło bardzo przykre wrażenie na wielu otwartych i serdecznych zwolennikach cesarstwa niemieckiego, jego kanclerza i inaugurowanej przez niego polityki. Już sama surowość postępowania razi każdego ale nie jest ona jedynym powodem wyrzutów. Uwięzienie to opiera się na zastarzanych normach prawnych, bo ustawa prasowa nie zmusza redaktora do wymienienia nazwiska autorów, jeżeli za inkryminowane artykuły przyjął odpowiedzialność na siebie. Nie chcąc wdawać się w zasadnicze ocenianie tego wypadku i jego prawnej podstawy, zastanowimy się tylko nad stosunkiem korzyści, jakie to uwięzienie redaktorów przyniesie, do następstw niemilych i niepożądanych dla sprawy liberalnej. Korzyści są nieliczne i wątpliwe. Powaga znieważonej władzy państwowej i jej najwyższego wykonawcy otrzymałaby niezawodnie daleko lepszą satysfakcyę, jeżeliby ukarany został właściwy sprawca przestępstwa a nie trzecia osoba przyjmująca na siebie odpowiedzialność. Wyśle-

dzenie autora inkryminowanego artykułu miałooby jeszcze i tę dobrą stronę, że stałoby się zadość zasadzie sprawiedliwości, bo zostałby ukarany ten, kto zawinił. Takie korzyści można osiągnąć uwiezieniem frankfurckich redaktorów, ale zachodzi pytanie, czy więźniowie tak prędko odstąpią od powziętego postanowienia i wyjawią tajemnicę redakcyjną? Korzyści są tedy jeszcze bardzo niepewne a złe skutki już dziś na jaw występują. Separatystyczne dążności *Frankf. Ztg.* zyskują na rozgłosie i sympatji, jeżeli ich apostołowie odsiedziawszy karę zaczęną powoływać się na męczeństwo polityczne. Każda zasada polityczna trafia łatwiej do przekonania, jedna sobie prędzej zwolenników, jeżeli jej propagandę otacza aureola męczeństwa politycznego. Dlaczego zastawiała norma sądowa nie została zastosowaną najpierw do jednego z dzienników berlińskich lub w ogóle północno-niemieckich? Takie pytanie stawiają ci, dla których podział Niemiec na północne i południowe nie przestał być wspomnieniem historycznym lecz dotąd stanowi pewien program polityczny. Zjednoczenie Niemiec jest dziełem silnem, bo opartem na wiekopomnych wypadkach dziejowych, święci ono nieustannie tryumfy jak n. p. obecnie na zjeździe strzelców, ale żyjemy w epoce nieprzewidywanych przewrotów politycznych, więc na wszelki wypadek przezorność polityczna zakazuje podsycać niestłumione dotąd zupełnie uprzedzenia i pretensje separatystyczne. Wreszcie jeżeli już surowe ustawy przeciw organom kościelnym, stawiającym opór władzy państwowej, obudzały w swoim czasie pewne wątpliwości nawet w kołach zupełnie powolnych polityce księcia Bismarcka, jeżeli tam stawiano wyraźne pytanie, czy ustawy te dadzą się pogodzić z ścisłymi pojęciami i zasadami liberalizmu, to o ile silniej objawić się mogą podobne wątpliwości z powodu owego wypadku frankfurckiego? Opór organów kościelnych groził zachwianiem powagi państwowej, więc własna obrona państwa pozwałała nie liczyć się bardzo ściśle

Król Stanisław August i pani Geoffrin.

Correspondance inédite du roi Stanislas-Auguste Poniatowski et de Madame Geoffrin (1764-1777) par M. Charles de Moüy. Paris. E. Plon et Cie 1875.

III.

Już zaraz pierwsze listy Stanisława Augusta do pani Geoffrin wyglądają tak, jak gdyby pisane były nie do kobiety, nie do starej przyjaciółki, ale do dyplomatycznego agenta. Gdyby nie owo *chère maman*, którego król zawsze używa, gdyby nie czułości i ustępy, stosowane do salonowych ploteczek paryskich, możnaby je wziąć za poufne informacje, dawane przez króla posłowi, jak ma wpływać na opinię dworu i możnych kół arystokracji w tej lub owej sprawie.

I tu właśnie następuje się nam sposobność podniesienia jednej może z najciekawszych cech tej korespondencyi. Powiedziałeśmy przedtem, że wdzięczna pamięć, jaką zachował nowo-obrany król dla przyjaciółki swego ojca, dla mentorki swojej w labiryntach paryskiego świata, że pospiech, jakim popieszył podzielić się z nią tryumfem i szczęściem, czynią zaszczyt sercu Stanisława Augusta.

Nie cofamy bynajmniej naszego zdania, bo umysł króla znany jest z wierności i przyjaźni — ale w tem uczuciu wdzięczności nie widzimy pierwszego i ostatniego, nie widzimy jedynego powodu tej skwapliwej w nawiązaniu korespondencyi z panią Geoffrin. Było w tem trochę praktycznych pobudek, leżał w tem do pewnego i to dość

znacznego stopnia własny interes nowego króla.

Nie trzeba zapominać, że pani Geoffrin była pewnego rodzaju potęgą, że salon jej był jednym z ognisk konwersacyi paryskiej, i że konwersacya w Paryżu była organem opinii publicznej, owszem była poniekąd opinią publiczną całą. U pani Geoffrin gromadziły się najrozmaitsze znakomości, i polityczne i literackie i społeczne, bywali tam gośćmi ludzie nader wpływowego stanowiska. Nie o jednej osobie i rzeczy urabiały się opinie przy kominku w salonie pani Geoffrin, a gospodyni sama miała wysoki talent nadawania tematu rozmowom i przewodzenia im w takim kierunku, na jakim jej zależało.

Czem dzisiaj jest prasa, tem były w owym czasie poniekąd salony tego rodzaju, jak pani Geoffrin. Porównanie to ma swoje granice, ale jest prawdziwe. Nie było wówczas wielkich i wziętych dzienników politycznych, któreby przemawiały za tym lub owym dworem, przedstawiały jakąś sprawę w takim lub innym świetle, wpływały na opinię publiczną w tych granicach, w jakich ona istniała w XVIII. wieku we Francyi.

Zamiast mieć swój organ publicystyczny w Paryżu, król Stanisław August miał swój salon, a salon ten był stugębny, rozgłosny i nadzwyczaj wpływowy; miał gości swych wszędzie: i między tymi, co gotowali obrzymi przewrót w pojęciach i między tymi, co trwali przy nich uporczywie. Bywali w tym salonie i literaci i najznakomitsi członkowie dworu, agitatorowie przyszłej rewolucyi i arystokraci, apostołowie gilotyny i jej przyszłe ofiary — bywali członkowie dworu i źle wychowana, szorstka, niegrzeczna, ale już wówczas wpływowa i respektowana klasa pamphletistów i radykalnych literatów.

Wiadomość rzucona w takim salonie z pewnym tendencyjnym zamiarem znachodziła tedy szerokie echo, zbiegała na ulicę, przekraczała progi dworskie, dostawała się do ksiązek i broszur politycznych. Cóż naturalniejszego, jak że Stanisław August oceniał doniosłość takiego organu opinii paryskiej, zgłosił się tak skwapliwie zaraz po swej elekcji do pani Geoffrin i pisał jej obszernie o rozmaitych sprawach stanu, jakby do swego posła lub agenta dyplomatycznego? Gdy nadto dodamy, że nowo-obrany król miał przeciw sobie uprzedzenie wersalskiego dworu, który go uznać nie chciał; że właśnie w Paryżu, dokąd wyjeżdżało corocznie tylu polskich malkontentów, zależało mu bardzo wiele na zjednaniu sobie opinii — gdy to dodamy, przestanie nas dziwić, że Stanisław August pospiesza z podawaniem pani Geoffrin obrazu sytuacji politycznej w swoim kraju, że niektóre listy jego są formalnemi depezsami dyplomatycznymi, z nagłówkiem: *Ma chère maman?*

Król nasz znał doskonale języczek pani Geoffrin i języczkowi temu powierzał rozmaite dyskretne zadania. Pisał o jakiejś sprawie lub osobie i mógł być pewnym, że gdy dzisiaj będzie o tem wiedzieć pani Geoffrin, wiedzieć jutro będzie jej cały salon, pojutrze cały dwór, a w następnym dniu cały Paryż.

Pani Geoffrin wybornie rozumiała intencye swego ukoronowanego ulubieńca, wiedziała, że trzeba paplać i paplać jak najgłośniej w sensie wskazanym sobie. Gadała też i gadała, a nim jakiś malkontent przybył do Paryża z zamiarem burzenia opinii przeciw panu „stolnikowi litewskiemu“, już go uprzedził język wygadanej Zofreniowej, już go obmówiła *pis que pendre*, a antagonistę króla zastawał już przeciw sobie uprzedzenie.

Na każdą podaną sobie taką wskazówkę króla, odpowiada z zabawną naiwnością pani Geoffrin, że „będzie głośno gadać o tem“, a jak *Zofreniowa* gadała, to straszniejsze to było, niż najzjadliwsze pióra dzisiejszego dziennikarstwa. *Je vous assure que je conterai cette histoire*, albo też *je trouverai un moyen pour faire transpirer vos raisons* — oto stałe formułki w listach Zofreniowej do króla.

Tak n. p. kiedy do Paryża wybrał się kasztelan kijowski Lanckoroński, król awizuje panią Geoffrin, pisząc, że prawdopodobnie magnat ten będzie udawał między Francuzami znakomitego przesładowanego wyznańca (*illustre persécuté*) podczas gdy go nikt w Polsce nie przesładuje. Pani Geoffrin w lot odpisuje, że będzie „gadać“ o Lanckorońskim.

Bardzo obszernie donosi król pani Geoffrin o nieporozumieniach z hetmanem Branickim, a to dla tego, jak powiada, „że prawdopodobnie sprawa ta będzie odmiennie przedstawiona we Francyi.“ Przywiódłszy wszystkie argumenta za sobą a przeciw Branickiemu Stanisław August tak pisze: „U was we Francyi uwzięto się kochać hetmana, którego tam uważają za wielkiego człowieka. Chciałbym abyście go znali, i aby już raz dwór wasz był konsekwentnym...“

— Mój drogi synu — odpisuje mu pani Geoffrin — znajduję środek na rozpoznanie twoich argumentów przeciw Branickiemu. Panuje tu dobre uprzedzenie dla Branickiego. Myślę tak, jak W.K. Moś, że ten hetman nie jest sobie wcale wielkim, (*que ce n'est pas grand' chose que ce grand general.*)

z względami zasadniczymi. W niniejszej sprawie władza państwowa nie poniosłaby żadnej ujmy, jeżeliby ukarany został redaktor przyjmujący na siebie odpowiedzialność za niewyśledzonego autora artykułu.

Włoskie dzienniki nie mogą się rozstać z znanymi aż do przesyty wypadkami dalmatyńskimi. Mrzonka o dalszym okrągleniu królestwa włoskiego ma na półwyspie jeszcze zawsze garstkę propagatorów, którzy ruchliwością i wytrwałością wynagradzają sobie brak wpływu i znaczenia politycznego. Dla tej garstki wielce pożądane były niedawno fałszywe prasy wiedeńskiej o prześladowaniu włoskiej (wiernokonstytucyjnej) ludności w Dalmacji. Podniesiono te fałszywe wysoko, przesadzono i przekreślono wypadki na własny rachunek i starano się obudzić dawne aspiracje narodowe. Prasa wiedeńska opamiętała się, widząc, na czyją korzyść pracuje otwierając swoje łamy tak gościnnie dla wszelkich baśni nadsyłanych jej przez włoskich korespondentów. Dziś postępuje ona już ostrożniej, umilkła zupełnie na długi czas a jeżeli kiedy zabiera głos w tonie niezupełnie bezstronnym i zgodnym z prawdą, to czyni to niejako dla zaspokojenia fałszywej ambicji, ażeby nie przyznawać się do popełnionego błędu. Dzienniki włoskie jednak zasmakowały w tak ponętnym temacie snują dalej nie zmyślając przesady, podają często „jęki boleści“ Włochów dalmatyńskich i wzywają rząd, ażeby nie patrzył na to obojętnie. Ale wszystkie te narzekania przebrzmiewają tak bez skutku, że prędzej czy później ich autorowie muszą zniechęcić się zupełnie. Wzmiankę tę robimy nie dla tego, jakobyśmy przypisywali jakiegokolwiek znaczenie owym „jękom boleści“ lecz dlatego, ażeby zaznaczyć, jak lekkomyślnie w pewnych kołach dziennikarskich Wiednia traktowane były wypadki dalmatyńskie.

Wczorajszy telegram o zaręczynach księcia serbskiego Milana potwierdza pierwotną wersję, że jego podróż do Wiednia nie może być uważaną za groźny symptom w rozwoju wypadków hercegowińskich i w ogóle spraw wschodnich. Korzystne wrażenie tego telegramu osłabia trochę prywatna depecha jednego z dzienników, który wystrzega się zawsze fałszywych alarmów. Otóż według tej depechy, wypadki hercegowińskie miałyby przybierać coraz drażliwszy charakter, gdyż zaciętość powstańców nie liczy się z rozpaczliwymi warunkami walki. Dla pokoju europejskiego nie jest nic obojętnem, co w jakikolwiek sposób może przewlec zupełne stłumienie ruchu powstańczego. Książęta Serbii i Czarnogóry bowiem, chociaż dotąd przejęci są w obec Turcyi lojalnymi postanowieniami, mieliby bardzo trudne zadanie, gdyby wypadło im długo poskramiać zapędy swoich poddanych do interwencji. Liczymy jednak na to, że turecka armia w najbliższych dniach zdobędzie się na takie zwycięstwo, które odejmie Serbom i Czarnogórcom chęć do wmięszania się w walkę, nie mającą żadnych warunków powodzenia.

Przegląd polityczny.

Austria-Węgry. Hr. Andrassy — pisze *Neue fr. Presse* — który d. 3. b. m. przybył do Wiednia, miał d. 4. b. m. posłuchanie u Najj. Pana a następnie złożył wizytę ks. Milanowi serbskiemu. P. minister spraw zewnętrznych zabawi kilka dni w Wiedniu. Równocześnie z hr. Andrassy przybyli do Wiednia ambasadorowie Rosyji i Anglii. Bawili oni na urlopie. Ambasador niemiecki nie wyjechał się wcale z Wiednia. Mimo obecności wszystkich wybitnych dyplomatów w Wiedniu w obecnej *saison morte*, panuje w sferach decydujących silne przekonanie, iż sytuacja pozbawiona jest wszelkiej groźnej cechy. Ze strony rządu austriackiego otrzymał książę serbski zapewnienie, że Austria nie zmieni swej polityki przyjaźnej dla Wschodu i że nie znaczące ustawienie kilku kompanij wojska u granic dalmatyńskich jest pozbawionem wszelkiej cechy zaczepnej. Porta, której agent dyplomatyczny bawi ciągle w Wiedniu, zaprzeczyła stanowczo pogłosce szerzonej w ostatnich czasach, że wysłała do Serbii ultimatum.

— Pogłoska o istnieniu projektu zaciągnięcia wspólnej pożyczki na sprawienie nowych dzieł, została nieprzychylnie przyjętą przez dziennikarstwo węgierskie. I tak dowodzi *Pesti Naplo*, że ustawa pozwala wprawdzie na zaciągnięcie takiej pożyczki, ale bardzo ważne powody przemawiają przeciw temu a głównie ten powód, że przez zaciągnięcie wspólnej pożyczki utrudniono by na przyszłość samoistny kredyt obu części monarchii.

— Pytanie, o ile dzieci w wieku szkolnym mają uczęszczać do szkół wydziałowych, jest wyjaśnione w państwowej ustawie szkolnej w tym duchu, że dzieci w wieku szkolnym w tych miejscowościach, w których następuje się sposobność do uczęszczania do szkół wydziałowych, mogą być w razie potrzeby nawet przymuszone do uczęszczania do tych szkół. Szkoły wydziałowe bowiem, czy to ośmio- czy trzyklasowe, są według istniejących norm szkołami ludowymi, a wszystko, co się tyczy posyłania dzieci do pospolicich szkół ludowych, odnosi się w zasadzie także do szkół wydziałowych przystępnych dla dzieci w wieku szkolnym, albowiem co do szkół wydziałowych nie ma wyjątkowych ustaw. Zgodnie z temi zapatrywaniami zostały też szkoły wydziałowe przez wydaną dla nich plany naukowe tak urządzone, że zupełne ukończenie szkoły wydziałowej nie jest bezwarunkowo koniecznem, albowiem każda z trzech najwyższych klas ośmioklasowej szkoły wydziałowej a względnie każda klasa trzyklasowej szkoły wydziałowej ułatwia nabycie wiedzy w pewnej zaokrąglonej całości. Według tego są pospolite szkoły ludowe i wydziałowe szkołami obowiązkowymi dla tych dzieci w wieku szkolnym, które zostaną do nich przydzielone według istniejących przepisów. Praktyczne przeprowadzenie tej zasady a mianowicie przeprowadzenie postanowienia, w jaki sposób ma się odbywać promocja dzieci z pospolicich szkół ludowych do samostannych szkół wydziałowych, może nastąpić tylko w własnym interesie krajowej władzy szkolnej jako dalszy ciąg organizacji szkolnictwa w tych miejscowościach, w których istnieją szkoły wydziałowe. Będzie ono oczywiście różnorodnem, stosownie do organizacji i ilości szkół wydziałowych w pewnej miejscowości.

Punktem wyjścia przy takiej organizacji będą w ogólności postanowienia § 18. państwowej ustawy szkolnej, według których właściwa nauka w szkołach wydziałowych ma się łączyć z nauką udzielaną w piątej klasie pospolitej szkoły ludowej. Według tego będzie na przykład w tych miejscowościach, w których prócz szkół ludowych istnieją także szkoły wydziałowe dla chłopców i dziewcząt, ta organizacja najwłaściwszą, która przepisywać będzie dla pospolicich szkół ludowych plan nauki ustanowiony dla ośmioklasowej szkoły wydziałowej. Wówczas mają szkoły ludowe, jako części składowe ośmioklasowej szkoły wydziałowej, przeprowadzać ów plan naukowy tak daleko, jak daleko sięgają ich klasy, poczem mają oddawać swych uczniów i swe uczennice do prawidłowo urządzonych szkół wydziałowych celem ukończenia wykształcenia. Toż samo należy w tych miejscowościach, w których obok jednej lub kilku pospolicich szkół ludowych istnieje samoistna trzyklasowa szkoła wydziałowa dla chłopców lub dziewcząt, tak urządzić plan naukowy dla szkoły ludowej, ażeby takowy odpowiadał potrzebom dzieci w pierwszych pięciu latach obowiązkowego uczęszczania do szkoły i ażeby następnie przyjęcie do szkoły wydziałowej było możliwe. Jeżeli jednak w którym okręgu szkolnym istnieją prócz pospolicich szkół ludowych także i szkoły wydziałowe ale tylko dla chłopców albo tylko dla dziewcząt, to należy wówczas tak urządzić szkoły ludowe, ażeby ta dziatwa, dla której istnieje szkoła wydziałowa, po ukończeniu piątego roku szkolnego przeszła do szkoły wydziałowej, dziatwa zaś, dla której nie ma szkoły wydziałowej, uczyniła zadość swemu obowiązkowi uczęszczania do szkoły w wyższych trzech klasach albo oddziałach pospolitej szkoły ludowej.

Niemcy. O wyjeździe biskupa paderbornskiego z Wesel, gdzie był internowany, pisze *Germania*: „Jak nam z Wesel donoszą, opuścił książę biskup paderbornski dziś (4 Sierpnia) po sześciomiesięcznym pobycie, z których dwa przebył w cytadeli, miejsce swojego internowania. Powody, które go skłoniły do tego kroku, wyłuszczył ks. biskup w piśmie do prezydenta regencji v. Eichhorna. Pismo to, noszące datę 3. sierpnia brzmi:

„Jaśnie Wielmożny Pan zarządziłeś swego czasu internowanie moje w Wesel, a jakkolwiek zarządzenie to nawet ze stanowiska ustawodawstwa majowego nie było wcale usprawiedliwionem, zniósłem je przecież w milczeniu i cierpliwości. Obecnie jestem zmuszony opuścić miasto Wesel. Zmu-

sza mnie do tego przede wszystkim obowiązkiem samozachowawczy. Jeszcze 16. z. m. o-
znajmiłem J. W. Panu, że od dłuższego czasu jestem cierpiącym i że dla poratowania zdrowia zarządzono mam przez lekarzy kąpiele morskie albo dłuższy pobyt w Lesie turyngkim.

Gdy p. burmistrz tutejszy w odpowiedzi na pismo powyższe oznajmił mi, że owo proste moje doniesienie i osobiste zapewnienie nie zostało w Berlinie uznanem za dostateczne, i że jeżeli mam otrzymać pozwolenie wydalenia się ztąd, należy konieczną tedy potrzebę wykazać świadectwem fizyka obwodowego, przedłożyłem zaraz p. burmistrzowi takie świadectwo, wystawione przez tutejszego fizyka obwodowego i radcę sanitarnego Dra Carpa, który wspomnianą potrzebę uznał jako pilną i pod przysięgą stwierdził.

Upłynęło już jednak więcej niż 6 tygodni, od czasu, gdy pismo moje wysłałem do J. W. Pana, a blisko trzy tygodnie od przedłożenia świadectwa fizyka obwodowego, a mimo to dotychczas nie zostałem uznany godnym odpowiedzi, jak gdyby najprostszemu względy humanitarności w obec mnie nie miały zastosowania. Stan mój zresztą pogorszał się z każdym dniem tak, że bez niebezpieczeństwa dla życia nie mogę dłużej odwielekać podróży do kąpiel.

Oprócz tego obowiązku względem własnej osoby, przyczynił się do tej decyzji inny jeszcze, wyższy wzgląd. J. W. Panu przy Jego znajomości prawa kanonicznego nie może być niewiadomem, że jakkolwiek przez państwo złożony z urzędu, wobec Boga, kościoła św. i całego katolickiego świata nie przestałem być arcybiskupem mojej ukochanej diecezji, i że przed owym strasliwym sądem Boskim, przed którym wszyscy stanąć musimy, zdać będę musiał rachunek z powierzonych mi przez Boga dusz nieśmiertelnych. J. W. Pan jako człowiek i Chrześcijanin uzna przeto rzeczą słuszną i usprawiedliwioną, że opuszczam przymusowo mój pobyt, gdzie pod względem zarządu mej diecezji miałem ręce zupełnie związane, a opuszczam go, aby wybrać sobie miejsce, na którem łatwiej mi przyjdzie spełniać me święte arcybiskupie obowiązki.

Mógłbym wprawdzie wśród takich okoliczności oddać się ztąd w milczeniu, lecz uważałem za obowiązek mego honoru wypowiedzieć J. W. Panu szczerze i otwarcie powody mego kroku.

Z wyrażeniem prawdziwego szacunku
Dr. Konrad Martin, biskup Paderbornski.

— W personalu dyplomatycznym cesarstwa niemieckiego zanosi się na wielkie zmiany. Zapowiedziana już niejednokrotnie dymissya hr. Münster z posady ambasadora niemieckiego w Londynie ma niezadługo stać się faktem. Tak zapewnia przynajmniej berliński korespondent *Frankf. Ztg.* a potwierdza to doniesienie inspirowana *Deutsche Reichs-correspondenz* wskazując jako następcę pana v. Radowitza, który obecnie jest ambasadorem niemieckim w Petersburgu.

— Znany przywódzca demokratów-socjalistów deputowany parlamentu Liebknecht wytoczony ma sobie proces za obrazę ks. Bismarcka popełnioną w publicznej mowie w Lössnitz w Saksonii. W mowie tej rozbił p. Liebknecht znane sensacje artykuły ekonomiczne, drukowane w *Kreuzztg.*

— Sprawa księdza Enna i uwięzionego przez policję gnieźnieńską brata jego, filologa, zajmuje obecnie żywo dzienniki niemieckie. Co do samego księdza Enna pisze *Posener Ztg.*, że prokuratora w Międzyrzeczu otrzymała list z rzekomym podpisem księdza Enna, w którym tenże przyznaje się do rzucenia ekskomuniki na p. Kicka w kościele kwileckim. Chodzi o stwierdzenie autentyczności tego podpisu ks. Enna i w tym celu prokuratora, wyżej wymieniona, ścina go listami gończemi. O uwięzieniu ks. Enna rozpisuje się szeroko *Köln. Ztg.*, wykazując paragrafami przepisów policyjnych, iż władza policyjna postąpiła sobie jak najnielegalniej, przekraczając zakres swej kompetencji i zmuszając kogoś do świadczenia przeciw trzecim osobom. Ks. Enn, tak pisze *Köln. Ztg.*, nie byłby przekroczył ustawy gdyby był po prostu ignorował zapowez policyji; arestowanie zaś ks. Enn nazywa karą godnym odjęciem osobistej wolności.

— W Bruchsal zebrał się 4. b. m. komitet międzynarodowy, zajmujący się reformą więzień. Na zebranie przybyli przedstawiciele ze Stanów Zjednoczonych Północnej Ameryki, Francji, Rosyji, Włoszech, Belgii, Danii, Szwecyi i Szwajcaryi i postanowili w roku przyszłym kongresu nie zwoływać. Za to zamierza komitet zebrać się w roku przyszłym w Zurychu, aby zastanowić się, rozebrać i przygotować kwestye dla obrad najbliższego kongresu.

Francya. Prezydent lewego centrum Edward Laboulaye wypowiedział od dawna zapowiedzianą swą mowę programową

na posiedzeniu klubu, odbytem dnia 3. b. m. Główne ustępy tej mowy, która stanowi dziś główny przedmiot rozbioru prasy francuskiej, tak opiewają:

„Moi Panowie! W chwili, w której opuszczamy Wersal i udajemy się do naszych wyborców, odpowiednią jest rzeczą zastanowić się nad naszymi pracami ostatnich sześciu miesięcy. Ośmielam się wypowiedzieć zdanie, że ubiegła sesja wydała piękne owoce dla kraju i dla nas. W Styczniu b. r. znajdowała się Francya jeszcze w stanie prowizorycznym, który od lat sześciu ją osłabiał. Przyszłość była niepewną a rząd bezielny; w tem zrobiliśmy nowe usiłowanie starając się nakłonić Izbę, ażeby nadała krajowi ostateczną formę rządu. Dzięki patriotyzmowi i wyrozumiałości niektórych członków prawego centrum, dzięki pomocy grup lewicy, tych naszych wiernych sprzymierzeńców, udało nam się dopiąć zamierzonego celu. Skazaliśmy na śmierć stan prowizoryczny, rozbiliśmy mrzonkę septenatu i ustanowiliśmy republikę jako ostateczną formę rządu.

Z sukcesu tego powinniśmy być dumni! Nadając krajowi formę rządu, którą wszystkie stronnictwa przyjąć mogą, zdziałaliśmy to, iż umysły się uspokoiły i dobrobyt widocznie się wzmagal i wzmagal. Zaprowadzenie republiki rozstrzygniętem zostało przyjęciem konstytucyi lutowej. Konstytucya ta była dziełem pojedynania i wzajemnych ustępstw; my i nie tylko my musieliśmy w niej jednym względem ustąpić.

Parlamentarny charakter republiki pozyskał jej konstytucyjny monarchizm; republikańskie zaś nadali jej demokratyczną formę przez instytucję wybierania prezydenta i przez zatrzymanie prawa powszechnego głosowania. Przyszłość rozstrzygnie czy pomyłono się, czy też wybrano najlepszy środek tworząc rząd kraju, oparty na wyborach.

Ugoda ta nie zadowoliła mężów, którzy także w polityce chcieliby kierować się bezwzględnie zasadami. My zaś, którzy bardzo chętnie chcielibyśmy byli poznać owe zasady bezwzględne, których zastosowanie uszczęśliwia w każdym miejscu i w każdym czasie narody, nie mogąc znaleźć tych zasad, dążyliśmy tylko do tego, ażeby krajowi nadać rząd prawidłowy i zbliżyć ile możności termin rozwiązania dzisiejszego Zgromadzenia narodowego. Nie znamy reformy, nie znamy postępu, któreby w ramach i na podstawie tej konstytucyi nie dały się przeprowadzić; a usunęliśmy prowizoryum, które przede wszystkim republikę stawało się groźnem. Łatwą jest rzeczą ganić dzieło ludzkie, zwłaszcza, że czyniąc to można stać się nawet bardzo popularnym. My jednak mieliśmy na oku tylko dobro Francji i jesteśmy przekonani, że Francya posiadając raz stały rząd, będzie raczej starała się rząd ten coraz bardziej poprawiać, niż szukać innych systematów w krwi rewolucyj. Czas systematów minął; kraj niechże od nas szumnych frazesów lecz ochrony praw i pieczy nad interesami.

W końcu swej mowy wyraził Laboulaye ubolewanie swe nad zwłoką w rozwiązaniu Zgromadzenia narod., ubolewał także, że gabinet nie chce dać się nakłonić do znieśnienia stanu obłączenia. Dobrze jest — rzekł mowca — potępić drugie cesarstwo, lecz byłoby lepiej, gdyby rząd nie trzymał się jego systematu rządzenia. Laboulaye wystąpił także w obronie stronnictwa radykalnego twierdząc, że wiceprezydent gabinetu nie miał słusznosci stawiając na równi radykałów z bonapartystami, albowiem ci ostatni są zaciętymi nieprzyjaciółmi konstytucyi, podczas gdy stronnictwo radykalne dąży tylko do jak najściślejzego przeprowadzenia zasad, wyrażonych w konstytucyi lutowej.

Lewe centrum przyjęło mowę swego prezydenta żywymi oklaskami.

— Ministrowie Dufaure i Cissey wyjeżdżają w tych dniach za kilkutygodniowym urlopem na prowincję.

— Z Paryża telegrafują do *Gaz. Kol.* że królowa Izabela telegrafowała do króla Alfonsa, iż odstępuje stanowczo od zamiaru wyjazdu do Hiszpanii, jeżeli król nie zgodzi się na przybycie jej do ojezryny. To samo miała królowa Izabela powtórzyć w obszernym liście, pisanym d. 4. b. m. do syna, króla Alfonsa.

Hiszpania. Z teatru wojny pisze korespondent *Kreutz Ztg.* pod dniem 29. Lipca:

„Hiszpański sposób prowadzenia wojny jest rzeczywiście jedynym w swoim rodzaju. Gdy Quesada wykonał swój marsz ku Logronno i wysunął przednie straża aż do Los Arcos można było mniemać, że uderzy wprost na Estelle, aby ile możności przyspieszyć rozstrzygnięcie. Lecz naczelny wódz wstrzymał naraz operacje. Cofnął on swe oddziały z Los Arcos i obwarowuje się na linii Logronno-Vittoria. O krokach zaczę-

policyjnie. Gdyby wszystkie szynkownie londyńskie ustawić w prosty szereg, zajęłyby na długość 143²/₅ mil geograficznych. Przeszło milion mieszkańców Londynu albo się nie przyznaje do żadnego wyznania, albo też żyje bez wszelkich zasad religijnych. Gdyby cała ludność potwornego miasta ożywna była duchem religijnym i chciała p. p. poranki świąteczne przepędzać w kościele, musiano by wybudować jeszcze 900 kościołów, każdy na 2000 osób, inaczej wierni nie mieliby gdzie modlić się. Jeśli liczba mieszkańców Londynu ciągle zwiększać się będzie w tym samym stosunku jak dotychczas, to za lat 100 Londyn liczyć będzie dwa razy tyle mieszkańców co teraz.

† **Jan Chrystian Andersen**, znakomity poeta duński, zmarł dnia 4 b. m. przeżywszy lat 70. Dzieła Andersena: gadki, powieści, poezje i podróże obejmują 46 tomów. Najwięcej rozpowszechnione są jego gadki i legendy, przetłumaczone na różne języki.

— **Oszustwo naukowe** nie jest rzeczą nową, ale zawsze budzi szczególny interes, bo się dość rzadko przytrafia, a dlatego jest rzadkiem, że do spełnienia go potrzeba człowieka i bezczelnego i znajdującego się na rzeczy. Niedawno wyszło w Londynie dzieło p. t.: „Wonderings in the interior of New-Guinea” (Wędrowki po wnętrzu Nowej Gwinei), którego autorem jest niejaki kapitan I. A. Lawson, a które do tego stopnia zwróciło na siebie uwagę publiczną, że naprzód szeroko się o niem rozpisywały dzienniki angielskie a potem pisma niemieckie, i nasze zaczęły powtarzać i dotąd powtarzają z niego ciekawe wyjątki, jak n. p. że „kapitan Lawson na wyspie Nowej Gwinei odkrył najwyższą górę na ziemi i nazwał ją Herkules, że góra ta ma 6 mil ang. wysokości, zatem dwa razy tyle co Montblanc i o 3.000 stóp jest wyższa od najwyższej Himalai” i t. d. Prasa angielska przyjęła i rozbiierała to dzieło bardzo poważnie, tak samo jak ściśle naukowa „Academy” i zawsze bardzo sceptyczny „Saturday Review”. A jednak wszystko od pierwszej do ostatniej strony jest zuchwałem kłamstwem, wywołanem zapewne przez panujący obecnie w Anglii ruch na korzyść przyłączenia Nowej Gwinei, albo też przeznaczonem do poparcia tego ruchu za pomocą malowniczego przedstawienia rajskich piękności i bogactw tej we wnętrzu swem wcale dotąd niezbadanej wyspy. Zasługa odkrycia fałszystwa należy się uczonemu niemieckiemu drowi Mayerowi, jednemu z najczelniejszych znawców archipelagu Malajskiego a obecnie dyrektorowi muzeum historii naturalnej w Dreźnie, który zawstydził angielskich i niemieckich uczonych. W artykule zamieszczonym w zeszytach z tego miesiąca pisma *Deutsche Rundschau* wykazuje do oczywistości, że Lawson nigdy nie był w Nowej Gwinei, zatem i gór żadnych odkryć tam nie mógł i cudów przez siebie opisanych wcale nie widział. „Kiedy mi się poszczęściło, pisze dr. Meyer, przebyć w r. 1873 kraj w poprzek od jednego do drugiego wybrzeża, było to w najwęższym pasie ziemi, a największa szerokość wyspy przynajmniej dwadzieścia razy jest większa”. Tymczasem Lawson, jak sam utrzymuje, tę największą szerokość przebył w siedmiu miesiącach dwa razy tam i napowrót i to przez bezdrożne puszcze, z powodu których angielski naturalista Jakes powiada: „Nowa Gwinea! Sama myśl o tem, żeby się dostać do wnętrza tego kraju tak się wydaje, jakby się chciało zwiedzić zaczarowane kraje „Nocy arabskich”. Ale po nad te wszystkie fałszy strzela to bezwzględne zapewnienie Lawsona, że tę odkrył przez siebie „najwyższą górę na ziemi”, której dał imię „Herkules” a której 10.000 stóp ma się kryć pod wiecznymi lodami i śniegami, przebył do granicy lodów i zstąpił z niej na dół w ciągu 15 i pół godzin! „To jest tak niezręczne kłamstwo, pisze dr. Meyer, że ani myślimy wdawać się w wykazywanie niemożliwości czegoś podobnego”.

GOSPODARSTWO I HANDEL.

Opłaty miejskie od wódki i piwa.

I.

Według ustawy gminnej z 12. Sierpnia 1866 r., za pierwszą podstawę gospodarki gminnej służy najpierw własny majątek gminy (§. 72), dopiero zaś w razie, gdy dochody z majątku okażą się niedostatecznymi do pokrycia potrzeb bieżących, może gmina przystąpić do użycia innych środków, a mianowicie: 1) nakładania dodatków do podatków bezpośrednich lub konsumcyjnych; 2) nakładania innych opłat; 3) nakładania posług i robót. Kiedy zaś ustawa wyraźnie w §§ 72 i 77 przepisuje, że wydatki gminne przedewszystkiem z własnego majątku mają być pokrywane, zostawia ona natomiast gminie swobody wyboru pomiędzy powyższymi trzema rodzajami ciężarów gminnych, nigdzie bowiem nie określa, żeby ten lub inny rodzaj ciężaru miał być użyty przed innymi. Tak jest z ogólnymi wydatkami

gminy; wydatki specjalne najczęściej w oddzielnych ustawach traktowane, mają wskazane źródła pokrycia, jak wydatki szkolne, drogowe i t. p.

Kiedy więc idzie o obmyślenie środków pokrycia wydatków gminnych, od woli gmin zależy nałożyć dodatki do podatków, inne opłaty lub też posługi i roboty. Również zależy od gminy czy dodatki nałożyć do podatków bezpośrednich czy konsumcyjnych, z tem jedynie ograniczeniem, że dodatki do podatków bezpośrednich muszą rozciągnąć się na wszystkie rządowe podatki bezpośrednie i mają według tej samej stopy obciążać wszystkich podatników w gminie (§. 78). Ograniczenie to nie stosuje się do podatków konsumcyjnych, przy których gmina może nałożyć dodatek do podatku rządowego na jeden przedmiot, nie obciążając nim innych, albo też może na kilka przedmiotów nałożyć podatek wymierzony według różnej stopy. Przy podatkach konsumcyjnych gmina skrupulaną jest pod innym względem, §. bowiem 79 stanowi, że podatek konsumcyjny w gminie może obciążać tylko konsumpcję ale nie produkcję lub obrót handlowy. Ograniczenia te dodatków do podatków rządowych, jako też inne wymienione w §. 80 lub odnoszące się do nałożenia innych opłat i prestacji w naturze, wynikające z §. 81 i 82 ust. gm., nie tamują jednak wolnego wyboru rodzaju ciężarów, jakie gmina nałożyłby na pokrycie potrzeb bieżących, skoro dochody własnego majątku nie wystarczają na ich zaspokojenie. Za podstawę też powyższych przepisów służył widocznie względ, aby gminy nie kierowały się stronnością w rozkładzie ciężarów i nie były zniewolone koniecznie do trzymania się pewnych rodzajów opłat, albowiem miejscowe stosunki wskazują nieraz właściwe źródło pokrycia wydatków mniej od innych obciążające ludność. Podobnie zaś jak w budżetach państwowych okazuje się mniej uciążliwym odwołanie się do różnych podatków, aniżeli trzymanie się jednego rodzaju poboru, tak samo w gminnym gospodarstwie zastosowanie różnorodnych ciężarów ma wyższość nad stałym trzymaniem się jednego źródła podatkowego.

Dr. J. Kleczyński.

OSTATNIA POCZTA.

Wydział krajowy uchwalił na wczorajszym posiedzeniu wziąć inicjatywę w wystawieniu pomnika dla ś. p. Namiestnika Agenora hr. Gołuchowskiego. Dla wykonania tego pięknego pomysłu, którym wydział krajowy staje się tłumaczem wdzięczności całego kraju, ustanowiony będzie osobny komitet.

Najj. Pan udzielał d. 5. b. m. posłuchania; a pomiędzy innymi mieli zaszczyt być przyjęci: poseł hr. Chotek, biskup Peitler z Waitzen, generał-major ks. Rohan i major ks. Rohan.

Nowomianowany najwyższy mistrz ceremonii cesarskiej Marii Anny, Władysław hr. Pergen, złożył d. 5. b. m. przysięgę w ręce Najj. Pana.

Poseł württembergski przy dworze austriackim Baur Breitenfeld bawi na urlopie; sprawy tego poselstwa załatwia poselstwo niemieckie.

Nowomianowany *attaché* wojskowy przy francuskim poselstwie w Wiedniu, podpułkownik Corbin, przyjechał już do Wiednia; dawniejszym *attaché* pułkownik wicehrabia de Contamin ogłosił komendę 8. pułku artylerii w Chalons.

Najj. Pan nadał adwokatowi nadwornym i sądowym w Wiedniu, dr. Józefowi Ellingerowi i dr. Wiktorowi Raindłowi w uznaniu gorliwej działalności jako rzeczników w sprawach cesarskiego domu, ordery korony żelaznej III. klasy.

Z okazji pięćdziesięcioletniej rocznicy służby prezydenta najwyższego trybunału rachunkowego dla królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie państwa, Franciszka hr. Mercandina, wydał Najj. Pan następujące pismo odręczne:

„Kochany hrabio Mercandina!

Dzień jutrzejszy, w którym Pan obchodzić będziesz niezwykłą uroczystość rocznicy pięćdziesięcioletniej służby, daje Mi pożądaną sposobność wspomnieć z pełnym uznaniem o Pańskiej, częstokroć wśród najtrudniejszych okoliczności wypróbowanej wierności, niezmiernie czynności i patriotycznym poświęceniu się dla Mnie, Mojego Dworu i Państwa.

Chętnie przyłączam się do tych, którzy Panu przy tej sposobności nieść będą w ofiarze wyrazy najgłębszego szacunku, wyrażając życzenie, ażeby Bóg utrzymał Pa-

na jeszcze przez długie lata w najlepszym zdrowiu. Nadaję Panu, jako oznakę Mojej niezmiennej cesarskiej łaski, wielki krzyż Mojego orderu ś. Szczepana z uwolnieniem od taksy.

Wiedeń, 5. Sierpnia 1875.

Franciszek Józef w. r.

Twierdza Königgrätz ma być zniesioną. Dotychczas sprzedał już rząd kilka gruntów należących do fortyfikacji.

Ostatni numer dziennika *Der freie Staat*, wychodzącego w Wiedniu a będącego organem starokatolików, został skonfiskowany przez prokuraturę za wyszydzenie i wysmiewanie dogmatu o nieomyślności Papieża.

Neue freie Presse zawiera następujące oświadczenie: „Panie Redaktorze! Szanowny dziennik pański z dnia 1. Sierpnia r. b. zawiera w sobie oświadczenie adwokata i deputowanego do Rady Państwa, dr. Oswalda Hönigsmanna, odnoszące się do pisma prezydenta wyższego sądu krajowego p. Schencka, w którym to oświadczeniu utrzymuje dr. Hönigsmann, że lwowskie stowarzyszenie, *Schomer Israel* przedstawiło mu postępowanie sędziego śledczego przeciw uwięzionemu Mendlowi Fränklowi z Lubaczowa w najjaskrawszym świetle i upraszała go o wstawienie się u władz centralnych. Wobec tego oświadczenia widzi się spowodowanym podpisać komitet stowarzyszenia *Schomer Israel*, który nigdy nie wahał się przyznać do kroków przedsięwziętych w interesie żydów galicyjskich — odpowiedzieć, że ani stowarzyszenie *Schomer Israel* ani też jego komitet nigdy nie naradzał się w sprawie Mendla Fränkla z Lubaczowa, a tem mniej zajmował się jego obroną; że ani stowarzyszenie *Schomer Israel*, ani też jego komitet nie przedstawiał doktorowi Hönigsmannowi w jakikolwiek sposób postępowanie sędziego śledczego w obec Mendla Fränkla ani też nie podawał żadnych faktów w tej mierze, ani nie ręczył za prawdziwość takowych, w ogóle nie wystosował w tej sprawie żadnej odezwy do dr. Hönigsmanna; nareszcie, że ani stowarzyszenie *Schomer Israel* ani też jego komitet nie upraszał go o wstawienie się u władz centralnych. Powyższe oświadczenie dr. O. Hönigsmanna jest więc zupełnie nieprawdziwem.

Lwów 2. Sierpnia 1875.

Komitet stowarzyszenia *Schomer Israel*.
Dr. Filip Mansch
przewodniczący.

Za sekretarza

J. Emanuel Fränkel.

Dnia 3. bm. rozpoczęła komisja, ustanowiona przez węgierskiego ministra sprawiedliwości, obrady nad projektem węgierskiej ustawy karnej. Przewodniczył p. minister sprawiedliwości. Członkowie komisji zgodzili się na zasady, na podstawie których ułożono kodeks karny. Rozprawy doprowadzono aż do rozdziału o karach.

Budżet węgierskiego ministra komunikacji wykazuje w porównaniu z budżetem zesłorocznym dwa i pół miliona oszczędności.

W Karlsbadzie 6. Sierpnia odprawiono w kościele św. Magdaleny żałobne nabożeństwo za hr. Gołuchowskiego. Wszyscy Polacy, przebywający tam w wielkiej liczbie, znajdowali się na nabożeństwie. Wiadomość tę bierzemy z *Czasu*.

Presse donosi z Tryestu: Powstańcy w sile kilku tysięcy ludzi, po uporczywej walce obsadzili d. 5. b. m. Trebinję i prawdopodobnie zdobędą ją.

Uroczystość strzelecką w Stuttgarcie, zaszczylił 5. b. m. król wirtemberski swoją obecnością.

Post berlińska zaprzecza wiadomości, jakoby nuncjusz papieski w Wiedniu msgr. Jacobini rokował z tamtejszym ambasadorem niemieckim w sprawie pojednania biskupów pruskich z rządem.

Reichsanzeiger odiera twierdzenie pewnego dziennika prowincjonalnego, jakoby książę Bismarck temi dniami przy wyborze deputowanego w Lauenburgu oświadczył się za pośrednictwem jednego ze swoich urzędników przeciw wyborowi kandydata narodowo liberalnego Kriegera, a za wyborem konserwatyście hr. Bernstorfa.

W Hanowerze odbywał się 5. b. m. wybór deput. do parlamentu na miejsce zmarłego członka centrum Dr. Ewolda. Głosy rozstrzeliły się; kandydat narodowo liberalny Oldecopp otrzymał 6009, ultramontanin Brül 5969 a socjalista Fritsche 4400 gł. Przy ponownym wyborze oddadzą zapewne socjaliści głosy kandydatowi centrum.

W Paryżu umarła 4. b. m. małżonka ambasadora rosyjskiego księcia Orłowa. W. X. Konstanty rosyjski przybędzie do Paryża w Niedzielę 8. b. m.

Komisja nieustająca Zgromadzenia narodowego, począwszy od 19. Sierpnia zbierać się będzie co dwa tygodnie na posiedzenie.

Na uczcie u lorda-majora w Londynie 4. Sierpnia danej na cześć ministrów, odpowiedział Disraeli na toast wzniesiony dla ministrów i oświadczył, iż wewnętrzne położenie kraju jest zadawalniająca, a co do stosunków z obcimi państwami panuje pokój i o ile to od niego (ministra) zależy, pozostanie nienaruszonym. Prezes gabinetu bronił dalej polityki rządu i zakończył słowami: Jeżeli kraj rozbiiera prace swoich reprezentantów, znajdzie je zadawalniającymi.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ.

Trembowla, 6. Sierpnia (godz. 5. min. 3 po południu.) Kondukt z zwłokami JE. ś. p. Namiestnika przybył tu o godzinie 9 rano. Du howieństwo obu obrządków przyjęło uroczystość śmiertelną szczerze i odprowadziło je processjonalnie przez terytorium miejskie. Władze rządowe, członkowie wydziału powiatowego, nauczyciele szkół ludowych, delegaci rad gminnych całego powiatu towarzyszyli zwłokom. Udział ludności wszelkich stanów, i wyznań ogromny. W dalszej żałobnej drodze przez powiat trembowelski oczekiwano zwłok ludności Janowa, Kobylówk, Młynisk z duchowieństwem obu obrządków na czele. Po uroczystej benedykcyi, wśród wielkiego, serdecznego udziału i modłów o godzinie 11. odwieziono zwłoki dalej ku Kopeczynom.

Borszczów, 7. Sierpnia (godz. 8 minut 6). Wczoraj o godzinie 6 wieczór przybyły zwłoki ś. p. Namiestnika w granice naszego powiatu. Do konduktu przyłączyły się duchowieństwo obu obrządków i wielka ilość ludności, odprowadzając trumnę do Skały. Zwłoki złożone zostały po odśpiewaniu psalmów w kaplicy, aż do dzisiejszego obrządku pogrzebowego, na który spieszy nadzwyczaj gromadnie ludność całego powiatu.

Skała, 7. Sierpnia. Pochód z zwłokami JE. p. Namiestnika z Tarnopola do Skały przedstawił obraz piękny i wzruszający. Udział ludu serdeczny i ogromny. Duchowieństwo i urzęda gminne wychodzą wszędzie na powitanie zwłok i towarzyszą im. Lud garnie się ze wszystkich, nawet najdalejzych stron. Mimo deszczu wielki udział ludu z Myszkowic, Mikuliniec, Trembowli, Janowa, Młynisk, Kobylówk, Kopeczynie i innych miejscowości. Cała ludność Skały wyszła naprzeciw zwłok ukochanego swego dziedzica. Zwłoki złożono po przybyciu w kaplicy familijnej ementalnej. Dziś wielki zjazd duchowieństwa i szlachty. O 11. godzinie pogrzeb.

Wadowice, 7. Sierpnia. Dzisiaj odbyło się w lutejszym kościele nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. nieodżałowanego naszego Namiestnika przy udziale władz wojskowych, autonomicznych i licznej publiczności.

Dublin, 7. Sierpnia. Uroczystość O' Conella odbyła się w porządku. Na wczorajszej procesji było 350.000 ludzi.

Frankfurt, 7. Sierpnia. Redaktora *Frank. Ztg.* wypuszczono z więzienia.

Paryż, 7. Sierpnia. Wyrok skazujący malarza Courbeta na zwrot kosztów ustawienia kolumny Vendome zatwierdzony. Ogromny deszcz; obawiają się wylęwu w Laussoniers.

Odpowiedz. redaktor: **Władysław Kozłowski**.

OD ADMINISTRACJI.

Celem wczesnego ustalenia stopy nakładowej, upraszamy o rychłe nadsyłanie przedpłaty. Nadto zwracamy uwagę szanownych pp. Prenumeratorów, że *Przewodnik naukowy i literacki* należy się bezpłatnie tym tylko prenumeratorem rocznym i półrocznym, którzy przedpłata na Gazetę uiszczają za cały rok t. j. od 1. stycznia do końca grudnia albo za półrocze t. j. od 1. stycznia do końca czerwca, lub od 1. lipca do końca grudnia. Prenumeratorem uiszczającym przedpłatę roczną lub półroczną w innych terminach jak powyżej oznaczone, nie możemy przesyłać *Przewodnika* bezpłatnie, jeżeli już bowiem nie trudność administracyjna to sam względ na dekompletowanie zeszytów *Przewodnika*, składających się półroczami na dwa osobne tomy, stanowczo tego nie dozwala.

Wszystkim cierpiącym przywraca siłę i zdrowie bez lekarstw i kosztów

Revalesciere du Barry

z Londynu.

Od czasu gdy wielu lekarzy tudzież zarządy szpitalne uznały skuteczność delikatnej Revalesciere du Barry nikt już nie będzie wątpił o siłę tego wybornego pożywienia leczniczego...

Certyfikat Nr. 76294. Obergim pern (w Badeniu) 22. kwietnia 1872. Pacjent mój, który od 8 tygodni wskutek chronicznego zapalenia wątroby okropnie cierpiał i zgolał się...

Montona w Istrii. Skutki Revalesciere du Barry są bardzo dobre. Ferdynand Clausberger, c. k. lekarz powiat. Pożywniejsza od mięsa, oszczędza Revalesciere udorosłych i dzieci 50 razy swoją cenę...

Cena w blaszanych puszkach zawierających 1/2 funta 1 zł. 50 ct. 1 funt. 2 zł. 50 ct. 2 funt. 4 zł. 50 ct. 5 funt. 10 zł. 12 funt. 20 zł. 24 funt. 36 zł. Biskokoty Revalesciere w puszkach po 2 zł. 50 ct. 4 zł. 50 ct. 6 zł. 50 ct. 8 zł. 50 ct. 10 zł. 50 ct. 12 zł. 50 ct. 14 zł. 50 ct. 16 zł. 50 ct. 18 zł. 50 ct. 20 zł. 50 ct. 22 zł. 50 ct. 24 zł. 50 ct. 26 zł. 50 ct. 28 zł. 50 ct. 30 zł. 50 ct. 32 zł. 50 ct. 34 zł. 50 ct. 36 zł. 50 ct. 38 zł. 50 ct. 40 zł. 50 ct. 42 zł. 50 ct. 44 zł. 50 ct. 46 zł. 50 ct. 48 zł. 50 ct. 50 zł. 50 ct.

Z Wiednia uskutecznią się przesyłka w różne strony pobraniem pocztowym.

Spostrzeżenia meteorologiczne.

z dnia 6. Sierpnia 1875. Barometr 731.04mm. Psychrometr suchy + 15.63°C. Psychrometr wilgotny + 14.75°C. Prężność pary 11.89 mm. Wilgoć 91%. Zachmurzenie 5. Wiatr N2. Ozon 7. Opad w mm. z ostatnich 24. godz. Temperatura powietrza + 12.5°Rm. Barometr opada.

Spostrzeżenia meteorologiczne

z dnia 7. Sierpnia 1875. Barometr 730.37mm. Psychrometr suchy + 15.75°C. Psychrometr wilgotny + 15.25°C. Prężność pary 12.52 mm. Wilgoć 95%. Zachmurzenie 7. Wiatr S1 0m. 7. Opad w mm. z ostatnich 24. godz. Temperatura powietrza + 12.6°Rm. Barometr opada.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 6. Sierpnia. Hotel Żorza. Pp. A. Bachmann, z Polski. — A. Charisiades, z Jass. — M. Kęplisz, z Artasowa. — A. Krieb, z Tarnowa.

Hotel Europejski.

Pp. K. hr. Bielski, z Starego miasta. — M. br. Romaszkan, z Stanisławowa. — S. Biliński, z Stanisławowa. — J. Cichoński, z Zagórze. — J. Kochanowski, z Czerniowiec. — A. Krafft, z Radymna. — S. Lipiński, z Trzebowli.

Hotel Langa.

Pp. A. Łukasiewicz, z Bohorodczan. — J. Eifler, z Brzeżan.

Hotel Angielski.

Pp. F. Bartmański, z Tadan. — R. Bartmański, z Leszczyn. — H. Ziembicka, z Brzeżan. — J. Rohr, z Brzeżan. — Jan Hadek, z Brzeżan.

Hotel Krakowski.

Pp. M. Klusik, z Pokucia. — A. Leszczyński, z Zabłocia. — A. Schnell, z Brodów.

Hotel Kuhna.

P. A. Mijakowski, z Złoczowa.

Odjechali ze Lwowa.

dnia 6. Sierpnia. Pp. Exc. br. Lasser, do Krakowa. — E. Stummer, do Krakowa. — Ks. S. Jabłonowski, do Krakowa. — A. hr. Golejowski, do Harasymowa. — K. hr. Golejowski, do Bortnik. — S. hr. Krasicki, do Stratyna. — K. hr. Tarnowski, do Rossy. — H. hr. Wodzicki, do Krakowa. — S. hr. Koziembrodzki, do Chlebowa. — E. Kuczkowski, do Kołomyi. — Pollak, do Złoczowa. — F. Weygel, do Krakowa. — K. Grocholski, do Rożysk.

Odchodzą ze Lwowa.

Do Krakowa: rano o godzinie 5. (pociąg czysto osobowy); po południu o godzinie 5. min. 5 (pociąg mieszany); w nocy o godzinie 11. min. 25 (pociąg pospieszny); rano o godzinie 6. min. 35 (pociąg lokalny). Do Podwoleczak: (z głównego dworca): rano o godz. 6. min. 20 (pociąg pospieszny); w południe o godz. 12. min. 5. (pociąg mieszany); w nocy o godz. 10. min. 57 (pociąg osobowy). Do Czerniowiec: rano o godz. 6. min. 50 (pociąg pospieszny); w południe o godz. 12. min. 50 (pociąg mieszany); w nocy o godz. 11. min. 48 (pociąg mieszany). Do Stanisławowa (przez Stryj): rano o godz. 7. min. 22 (pociąg mieszany). Do Podwoleczak (z Podzamcza): w południe o godz. 12. min. 26 (pociąg mieszany); w nocy o godz. 11. min. 32 (pociąg mieszany).

Pociągi kolejowe.

Przychodzą do Lwowa.

Z Krakowa: rano o godzinie 5. minut 50 (pociąg pospieszny); przed południem o godzinie 10. minut 55 (pociąg mieszany); w nocy o godz. 9 min. 45 (pociąg czysto osobowy); wieczór o godz. 8 min. 5 (pociąg lokalny). Z Czerniowiec: rano o godz. 4. min. — (pociąg mieszany); po południu o godz. 3. min. 5 (pociąg mieszany); w nocy o godz. 10. min. 13 (pociąg pospieszny). Z Stanisławowa (przez Stryj): wieczorem o godz. 7. min. 22. (pociąg mieszany). Z Podwoleczak (do Lwowa na Podzamczu) po południu o godz. 4. min. 3 (pociąg mieszany); w nocy o godz. 3. min. 55 (pociąg mieszany); wieczór o godzinie 10 min. 55 (pociąg pospieszny).

Cennik lwowskiej Izby handl. i przem.

Lwów, dnia 6. Sierpnia 1875.

Table with 3 columns: item name, price, and unit. Includes sections for '1. Akcje na sztukę', '2. Listy zastawne', '3. Obligacje', '4. Leasing', and '5. Monety'.

Table for 'Kurs giełdy wiedeńskiej' with columns for item name and price.

4. Listy zastawne.

Table listing various types of bonds and their prices, including 'Pozw. austr. zakł. kred. ziem. 5-prc. w srb.', 'Gal. zakł. k. ziem. w Krak. los. w 18 lat 6-prc.', etc.

5. Oblig. z prawem pierwszeństwa.

Table listing bonds with priority rights, including 'Kol. Albrechta 4 300 zł. 5-prc. w a.', 'Kol. naddniestrzańska 4 300 zł. 5-prc. w a.', etc.

6. Losy.

Table listing various types of lottery tickets and their prices, including 'Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w a.', 'Clarasgo po 40 zł. m. k.', etc.

Table listing exchange rates for various locations like St. Genois, Poz. miasta Stanisławowa, and others.

Table for 'Weksele (Na 3 miesiące)' listing exchange rates for Amsterdam, Augsburg, Berlin, Frankfurt, Hamburg, London, and Paris.

Table for 'Kurs złota' listing gold prices in various locations like Dukat ces. mon., Korona, etc.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Table listing telegraphic exchange rates for Vienna, including 'Jednolity dług państwa w banknotach', 'Losy z 1860 roku w srebrze', etc.

DZIENNIK URZĘDOWY.

(2922 1-3) Edykt. L. 33.622. C. k. Sąd krajowy we Lwowie wiadomo czyni, iż w skutek podania c. k. uprzyw. austr. ogólnego zakładu kredytowego ziemskiego w Wiedniu...

Powyzszą uchwałę doręcza się z życia i miejsca pobytu niewiadomej Racheli Beili dw. im. Pfau do rąk równocześnie w osobie adwokata Dr. Waldmanna z zastępstwem adwokata Dr. Manscha ustanowionego kuratora.

Wzywamy niniejszym edyktem kurandkę, aby w należytych czasie u ustanowionego kuratora, lub też w Sądzie osobiście albo przez innego zastępcę się zgłosiła i celem przestrzegania swoich praw stosownych środków użyła, ile że z zaniechania wyniknąć mogące niekorzystne skutki sobie przypisze.

Z c. k. Sądu krajowego. Lwów, dnia 24. Lipca 1875.

(2923 1-3) Edykt. Nr. 305. C. k. Sąd powiatowy w Starajsołki zawzywa wszystkich, którzy w przymocie wierzycieli do pozostałości s. p. Grzegorza Jasnego w Laszkach murowanych...

Stat. 28. Lutego 1875. (2910 1-3) Edykt. L. 3836. C. k. Sąd obwodowy Rzeszowski czyni wiadomo, iż na prośbę gminy miasta Rzeszowa w dalszej drodze egzekucji...

cy wyroku z dnia 26. Kwietnia 1872. liczbą 3204 celem zaspokojenia należności 200 zł. m. k. licząc po trzy srebrne dwudziestówki austriackie na jeden zł. m. k. czyli 210 zł. a. w. w srebrze, wraz z procentami i kosztami publiczną sprzedaż do Lejby Neumana, Perli Neumanowej, Berla Weissberga, Izaka Weissberga i Majlecha Dreiffussa...

1. Za cenę wywołania ustanowioną zostaje kwota 2506 zł. 40 ct. i sprzedaż przy pierwszych dwóch terminach tylko za cenę szacunkową lub za wyższą, przy trzecim zaś także za niższą kwotę, która jednak zaindebenturowane długi pokryć musi, nastąpi.

3. Nabywca winien jest 1/3 część kupna wliczając w takową wadyum w gotówce, w przeciągu dni 30. po prawomocności uchwały akt licytacji zatwierdzającej, resztując zaś 2/3 części w 30. dniach po prawomocności uchwały porządek zaspokojenia wierzycieli ustanawiającej, do depozytu sądowego złożyć; dopóki zapłacenie tych 2/3 części nie nastąpi ma nabywca procent po 6 od sta w półrocznych ratach z dołu od dnia oddania mu użytków nabytej realności liczyć się mający do depozytu sądowego składać.

Wolno jest jednak nabywcy złożyć całą cenę kupna przed terminem wyżej postanowionym do depozytu sądowego.

4. Wszelkie wierzytelności, których wypłaty wierzyciele hipoteczni przyjąć obowiązani nie są i przyjąć by nie chcieli przy hipotece za potrąceniem z ceny kupna zostaną. 5. Po złożeniu pierwszej 1/3 części kupna nabywca w fizyczne posiadanie nabytej realności wprowadzony zostanie i od tego dnia wszelkie dochody pobierać równie jak wszelkie podatki, opłaty i ciężary publiczne ponosić będzie.

6. Należność od przeniesienia własności i intabulacji nabywca z własnych funduszy bez potrącenia z ceny kupna zapłaci.

7. W razie niedotrzymania jakiegokolwiek warunku licytacji ze strony nabywcy rozpisana będzie na prośbę prowadzącego egzekucję byłych właścicieli lub któregokolwiek wierzyciela hipotecznego, relicytacja w jednym terminie, na koszt i niebezpieczeństwo nabywcy i sprzedaż przy takowym nawet poniżej ceny szacunkowej nastąpi. 8. Co się tyczy długów hipotecznych, podatków i innych ciężarów na realności...

w mowie będącej ciężających przekonać się może chęć kupna mający z wyciągiem hipotecznego i aktu oszacowania, które się w registraturze sądowej znajdują tudzież w urzędzie podatkowym.

9. Gdyby powyższa realność przy terminach wzmiankowanych nie została sprzedaną, natenczas celem przesłuchania wierzycieli hipotecznych co do warunków ułatwiających wyznacza się w tutniejszym Sądzie termin na dzień 8. Listopada 1875. o 4. godzinie po południu, do którego się wierzycieli hipotecznych zwywa.

O rozpisaniu licytacji zawiadamiają się wierzyciele hipoteczni z miejsca pobytu wiadomi do rąk własnych, niewiadomi zaś oraz ci, którzyby po dniu 11. Maja 1875. do hipoteki weszli, lub którymby uchwała niniejsza z jakiegobądź powodu przed terminem wręczoną nie została, przez edykta i do rąk kuratora adwokata Dr. Fechtdegena któremu adwokata Dr. Bindera się substytuje.

Rzeszów dnia 9. Lipca 1875.

(2912 1-3) Edykt. 3. 8991. Vom f. E. Kreis- als Handelsgerichte Stanislaw wird hiemit dem Saul Ingber, früher in Tyśmienitz wohnhaft, derzeit unbekanntem Aufenthalts erinnert; Es habe wider ihn Herr Robert Jahn in Leipzig durch Herrn Advofaten Dr. Bardach in Stanislaw auf einen vom Saul Ingber und Chaim Gross akzeptirten Wechsel ddo. Leipzig den 14. Februar 1875 zahlbar ebenda, bei Hammer et Schmidt den 14. Juni 1875, unterm 16. Juli 1875 Zahl 8991 die Zahlungsaufgabe von 692 Reichsmark sammt 60% Znteressen vom 15. Juni 1875 und den Gerichtskosten pr. 13 fl. 63 fr erwirkt, wonach die diesfällige Berordnung wegen des gegenwärtig unbekanntem Aufenthalts des Hrn. Saul Ingber dem für denselben vom Amtswegen aufgestellten Curator Herrn Advofaten Dr. Rosenberg in Stanislaw zugestellt wurde. Stanislaw den 21. Juli 1875.

O b w i e s

W myśl §. 31. ustawy z dnia 24. maja 1869. o uregulowaniu podatku gruntowego ogłasza się sprostowane przez c. k. Podkomisję krajową Powiatowe komisye szacunkowe, gminy, obszary dworskie i opłacający przynajmniej szóstą część całego podatku gruntowego w gminie takowy od dnia 20. sierpnia 1875. do 30. września 1875., do dotyczących c. k. powiatowych komisji szacunkowych. i operata szacunkowe w urzędowych godzinach. Reklamacye i załączniki do takowych są wolne od stempla.

(2772 2-3)

Taryfa klasyfikacyjna

Liczba porządk	Powiat szacunkowy	Dystrykt klasyfikacyjny	Czysty dochód w walucie																							
			R ó l								Ł ą k								O g r o d ó w							
			1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Bohorodczany	I	4	270	250	150	1	50	25	425	250	180	120	60	40	5	350	3	2							
2		II	280	180	110	70	25			3	2	150	70	25			350	250	170	1						
3	Borszczów	Jed.	650	5	340	250	170	120	80	8	6	5	3	120		9	7	550	4	250						
4	Brody	Jed.	575	4	3	2	150	1	75	30	575	4	2	120	80	50	775	550	4	3	2	1				
5	Brzeżany	Jed.	6	4	3	250	170	120	80	40	650	475	350	220	150	80	8	6	4	3						
6	Buczacz	I	650	5	340	250	170	120	60	50	7	6	4	2	1		8	6	3	2	1					
7		II	575	425	320	230	150	1	60	25	6	5	250	1			7	550	3	2						
8	Czortków	Jed.	675	525	350	250	180	120	80	8	6	5	450	3	170	1	9	8	7	5	4	3				
9	Horodenka	Jed.	675	525	350	250	180	120	60	50	750	450	250	150	80		850	550	350	3	2					
10	Husiatyn	Jed.	650	5	340	250	170	120	80	8	650	5	3	2	1		9	7	5	3						
11	Kołomyja	I	650	475	3	2	150	1	50	25	7	450	350	180	1	75	8	7	5	4	3					
12		II	350	250	2	150	1	75	50	25	4	3	150	1	50	25	450	3	220	1						
13	Kossów	I	5	3	250	2	1	75	50	25	450	250	1	50			6	450	3	2						
14		II	280	180	110	70	25			3	2	150	70	25			350	250	170	1						
15	Nadwórna	I	350	250	2	150	1	75	50	20	4	250	180	110	50	40	5	350	250	2						
16		II	250	170	1	50				3	2	1	50	25			320	220	150	1						
17	Podhajce	Jed.	575	4	320	230	150	120	80	50	6	425	250	140	75		750	550	350	250						
18	Przemysły	Jed.	6	450	340	230	160	110	80	35	7	5	4	3	2	1	80	50	8	6	450	3	2			
19	Rohatyn	Jed.	575	425	320	240	150	120	80	55	650	5	380	280	2	150	1	60	750	650	450	340	240	160		
20	Stanisławów	Jed.	575	4	3	2	1	75	50	20	6	4	250	170	90	40		725	5	350	250	170				
21	Śniatyn	Jed.	725	550	380	270	2	140	70	50	625	4	3	2	1	80		825	5	4	3					
22	Skałat	Jed.	650	5	340	250	170	120	60	725	6	5	2	1			9	7	5	3						
23	Tarnopol	Jed.	675	525	350	250	180	120	80	7	6	5	3	2	1		950	750	650	5	4	3				
24	Tłumacz	I	550	4	320	230	150	1	60	25	6	450	3	220	150	1	80	40	7	6	4	3	2	1		
25		II	450	3	250	2	1	75	50	20	5	350	250	2	150	1	75	25	6	450	3	250	170			
26	Trembowla	Jed.	650	5	340	250	170	120	70	7	6	450	150	1			9	7	5	3						
27	Zaleszczyki	Jed.	7	550	380	270	2	140	70	50	7	5	250	1			9	7	5	350	2					
28	Zbaraż	Jed.	650	5	340	250	170	120	60	7	6	450	2	1			9	7	5	3	2					
29	Złoczów	I	6	4	3	2	1	50		675	425	3	2	1	50	30	775	575	350	250						
30		II	525	4	3	250	170	1	70	35	6	425	350	3	150	1	50	7	6	4	3					

Księgarnia Karola Wilda we Lwowie

21. ulica Halicka 21.

poleca wydane własnym nakładem dzieła:

Tatomir Luc. starszy naucz. Semin. męsk. **Geografia Galicyi**, podręcznik dla uczniów semin. naucz. i dla nauczycieli szkół ludowych XVI. i 262 str. w 8ce. 1 zł. 50 ct
 Klun Dr. V. F. **Geografia powszechna**, podręcznik do nauki w szkołach średnich, przetłumaczony za zezwoleniem autora podług 16go. wyd. i uzupełniony, zastosowaniem nowych miar i wag austr. Opracowali Ludomił German i Romuald Starkel nauczyciele szkół realnych. VIII i 336 str. w duż. 8. Lwów 1875. 2 zł. 10 ct.
 Kuliczkowski Adam. **Stosunek mego „Zarysu dziejów literatury polskiej“ do badań i pomysłu p. dra. Antoniego Małeckiego. Rzecz z powodu artykułu „Tygodnia“ w ośbistej obronie napisana**, 32 str. (Lwów 1875) — zł. 25 ct.
 (Sam „Zarys“ kosztuje 2 zł. 50 ct.)

Otrzymane na główny skład:

Krasuski Michał. **Rzut oka na układy planetarne, przyszłość człowieka i ziemi** 63 str. w 8ce. (1874) — zł. 60 ct.
 Nabelak Rob. **Kilka słów o sposobach powiększenia dochodu z pasiek**. 129 str. i 4 tabl. i fig. w 8ce. (1874) — zł. 80 ct.
 Roniecki Emil. **Wielki rabbi Abraham. Tragedja w 5 akt. 132 str. w 8ce. (1875)** 1 zł. 20 ct.

Najnowsze publikacje warszawskie i poznańskie.

Heiden Prof. Dr. E. **Nauka o nawozach i statyka rolnicza**. Przekł. z niem. Rob. Brühl 353 i XVIII str. (1874) 2 zł. 25 ct.
 Likowski Ks. Edw. **Historja unii kościoła ruskiego z kościołem rzymskim VIII i 287 str. w 8ce.** 3 zł. — ct.

Odyńca A. E. **Listy z podróży (z Warszawy do Rzymu) 2 tomy.** 4 zł. — ct.
 — **Tęczy Tłumaczenia z Byrona, Moora i Skotta 4 tomy.** 5 zł. — ct.
 — **Poezye (oryginalne) Wyd. 4te. 2ty.** 3 zł. 35 ct.

Padury Tomasz. **Prawdziwy życiorys przez XXX 95 str.** — zł. 90 ct.
 — (Tęczy Pisma w nowem, zupełnem wydaniu, wyszły w r. 1874. nakładem K. Wilda. Cena 3 zł. 60 ct. wyd. piękniejsze 5 zł.)

Schlossera, **Historja 18go i 19go wieku do upadku cesarstwa fran. ze szczególnem uwzględnieniem duchowego rozwoju ludzkości, w 24 miesięcznych zeszytach po 1 zł. 10 ct.**

Shakespeare (Szekspera) W. **Dzieła dramatyczne. Wydanie ilustrowane ozdobione 545 drzeworytami. Przekład Koźmiana, Paszkowskiego i Ulricha z dodaniem życiorysu i objaśnień p. Kraszewskiego. W zeszytach po 50 ct.**

Wilkońskiej Pauliny z L. **Moje Wspomnienia o życiu towarzyskiem na prowincyi w Kongresówce 2 tomy (1875),** 3 zł. 60 ct.

Karola Wilda
w nowym lokalu
ulica Halicka, 21
we Lwowie

umieszczona

Księgarnia,
zastępczą
wielki wybór dzieł
w językach:

Wypożyczalnia i skład nut

polskim, francuskim, niemieckim i angielskim,

not
do śpiewu,
na fortepian i inne instrumenta.

Warunki nader przystępne.

(2672 3-6)

Fabryka krajowa Portland-Cementu

W. Struszkiewicz i B. Długoszowski

(2780 2-2)

w WĘLDZIRZU (stacja Dolina)

za 8-dniowym zamówieniem zawsze świeży wyrób, obok znakomitej jakości, po niezwykle tanich cenach.

Nakładem wydawnictwa
„Gazety Lwowskiej“
opuściło prasę dzieło
Olej i wosk ziemny
w Galicyi
przez Edwarda Windakiewicza
c. k. radcę górniczego
i jest do nabycia w Administracyi
„Gazety Lwowskiej“
po cenie 2 zł. w. a.
1555

Bez bólu
lekarstwami nieszkodliwymi leczy podług
najnowszej i najdoskonalszej metody
gruntownie,
bez przerwy zatrudnienia i pod naścisliwszą
dyskrecją wszelkie
ślabości tajemnicze
i skórne
lekarz prakt. Medycyny, Chirurgii i Akuszer,
specjalista chorób tajemniczych
Jan Kurpiel
mieszkający
przy ulicy Sobieskiego Nr. 12, I. piętro
(gdzie administracja „Gazety Narodowej“),
ordynuje od 8 — 12 przed-, od 1 — 5 po południu.
Zarządza także impotencyi (osłabieniu
siły męskiej) potęcy, upławom kobiet,
bladaczce i nieplodności.
Na honorowane listy udziela rady bez-
zwłocznie i służy lekarstwami.
(2368 17-?)

Zmiana lokalu.

Zakład Optyczny

c. k. nadwornego

optyka i mechanika

J. NEUHOEFERA

Z WIEDNIA,

przeniósł się z dniem 1. Sierpnia do stale
urządzonego sklepu
przy ulicy **KAROLA LUDWIKA I. 9,**
róg ulicy Syxtuskiej.

(2800 2-3)

Miejsce do przyjmowania ogłoszeń

uskutecznia wyjednania

Wizy paszportów i dokumentów za granice w 3 dniach.

2669

Z drukarni E. Winiarza we Lwowie.

do wszystkich dzienników
tutejszych i zagranicznych
bez różnicy, po cenach jak
w każdym administracy-
jnych i innych,

znajduje się we Lwowie pod firmą:

Władysław

Piątkowski

Plac Kapitulny Nr. 9.